

Przy ocenie sanitarnej zwierzyny płowej należy brać pod uwagę możliwość występowania u niej salmoneloz i w przypadkach podejrzanych przeprowadzać badanie bakteriologiczne.

Piśmiennictwo

1. Wachnik Z.: Salmoneloz psów wywołana przez *S. choleraesuis*. Med. Wet. XIX, 260 (1963)
2. Malanowska T.: *Salmonella choleraesuis* przyczyną ronięń lisów. Med. Wet. XIX, 396 (1963)
3. Czarnowski A., Chyliński G.: Salmoneloz u zająca wywołana przez *S. choleraesuis*, Med. Wet. XVIII, 400 (1962)

Adres autora: Andrzej Olszewski, Białystok, ul. Grottgera 2/1 m. 10.

TADEUSZ MISZTAŁ

Hrubieszów

WPLYW SKARMIANIA ZAMARŁYCH JAJ NA WYNIKI AGLUTYNACJI Z *S. PULLORUM*

W roku 1962 niektórzy dostawcy jaj wylęgowych do Zakładu Wylęgowego Drobiu w Hrubieszowie dokarmiali pisklęta, które miały być przyszłymi nioškami ferm reprodukcyjnych, odpadami zamaryłymi po 8 dniach. Odpady zamaryłe, były to jaja, które przebywały w aparatach wylęgowych 8 dni do pierwszego prześwietlenia, podczas którego stwierdzono, że zarodki w nich zamaryły i w związku z tym usunięto je z aparatów wylęgowych. Od 5 lat badam drób ferm reprodukcyjnych w pow. hrubieszowskim, które dostarczają jaja do Zakładu Wylęgowego Drobiu i w ciągu tego okresu zauważyłem, że ilość dodatnich wyników aglutynacyjnych waha się w pewnych stałych granicach, wykazując raczej tendencje do zmniejszania się. Zwykle, by dojść do wyniku zerowego, to znaczy do badania, które nie dałoby wyników dodatnich, wystarczyły dwa, rzadko trzy badania, przy czym procent zakażenia białą biegunką był nieduży. Ilustruje to tab. 1.

Tab. 1. Zestawienie procentowe sztuk drobiu dodatnio reagującego na białą biegunkę, w fermach produkcyjnych, w których nie karmiono piskląt odpadami zamaryłymi po 8 dniach

L. P.	Nazwisko posiadacza	Ilość sztuk drobiu	Procent zakażenia							
			1960 r.			1961 r.			1962 r.	
			Badanie			Badanie			Badanie	
1	2	3	1	2	3	1	2			
1	Rupnik R.	160	3,3	0	—	0,8	0	—	0	0
2	Kot K.	120	0	4	—	1	0	—	0	0
3	Antoniuk M.	160	17,1	4,5	—	1,6	0	—	0	0
4	Jezińska K.	90	2,4	0	0	1	1	1	0	0
5	Kasiura B.	130	6,1	0	—	0	0	—	0	0
6	Dworniczek M.	150	2,4	0	—	0	0	—	0	0
7	Krukowska Z.	90	5,9	0	—	2	0	—	0	0
8	Popielec E.	95	3,1	0	—	0	0	—	0	0

Tymczasem w 1962 r. w fermach, gdzie stosowano dokarmianie odpadami zamaryłymi po 8 dniach, nastąpił wzrost wyników dodatnich na pulorożę. Fermy, które miały przedtem nieduży procent zakażeń białą biegunką, wykazały duży procent sztuk reagujących dodatnio. Trzeba było czasem czterech badań, by dojść do wyniku zerowego. Uwidacznia to tab. 2.

Tab. 2. Zestawienie procentowe sztuk drobiu dodatnio reagującego na białą biegunkę w fermach produkcyjnych, w których dokarmiano pisklęta odpadami zamaryłymi po 8 dniach

L. P.	Nazwisko posiadacza	Ilość sztuk drobiu	Procent zakażenia											
			1960 r.				1961 r.				1962 r.			
			Badanie				Badanie				Badanie			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
1	Radelczuk P.	300	0,8	0	0	0	0	0	0	12,2	12	0		
2	Kicun M.	159	1,5	0	—	0,7	0	—	6	5,2	0	—		
3	Kuczmaro M.	300	0,9	0,5	0	0,7	0	—	1,2	5	0	—		
4	Papuga W.	130	1,8	0	—	1,6	0	—	5	2,5	3	0		
5	Kutyło B.	160	2,2	0	—	0,5	0	—	4	5,3	2	0		

Z zestawień wynika, że procent drobiu reagującego dodatnio na pulorożę, począwszy od 1960 r. od pierwszego badania zmniejsza się i często dochodzi do zera. Natychmiastowe usuwanie sztuk podejrzanych, częste oczyszczanie i dezynfekcja kurników doprowadziły w wielu wypadkach do uzyskania ferm wolnych od białej biegunki. Tam, gdzie w 1962 roku dokarmiano pisklęta odpadami zamaryłymi po 8 dniach widzi się wyraźny wzrost zakażenia pulorożę, mimo że jaja te pochodziły z ferm, gdzie w czasie ostatniego badania piskląt na białą biegunkę sztuk reagujących dodatnio nie stwierdzono. Natomiast w tych samych fermach w 1963 r., gdy wskutek zaleceń służby weterynaryjnej zaprzestano dokarmiania piskląt odpadami zamaryłymi po 8 dniach, procent sztuk reagujących na białą biegunkę piskląt wyraźnie się zmniejszył. Uwidacznia to tab. 3.

Tab. 3

L.p.	Nazwisko posiadacza	Ilość sztuk drobiu	% zakażenia 1963 r.	
			Badanie	
1	2	1	2	
1	Radelczuk P.	250	4	0
2	Kicun M.	160	4	0
3	Kuczmaro M.	300	1,7	0
4	Papuga W.	120	3,25	0
5	Kutyło B.	150	0	0

Adres autora: Tadeusz Misztal, lek. wet., Hrubieszów, ul. Wygon 29.

NIELJUBIN W. P.: Sanitarно-weterynaryjna ocena tusz świń przy gruźlicy rzekomej. (Wietierinarно-sanitarnaja ekspiertiza swininy pro psiewdotubierkuliezie). Wietierinaria 10/64.

Przy badaniu poubojowym ogniskowych zmian w węzłach chłonnych świń stwierdzono w siedmiu przypadkach w węzłach chłonnych podszczękowych zmiany przypominające rzekomogruźlicze ogniska u owiec. Badaniem bakteriologicznym wyosobniono drobno-ustroje, które cechami morfologicznymi, hodowlanymi, biochemicznymi i patogennymi dla zwierząt doświadczalnych zostały zaliczone do *Corynebacterium pseudotuberculosis ovis*. Na tej podstawie można stwierdzić, że *C. pseudotuberculosis ovis* jest również chorobotwórcze dla świń. W związku z brakiem chorobotwórczości *C. pseudotuberculosis ovis* dla człowieka, ocena sanitarно-weterynaryjna świń z wymienionymi zmianami obejmuje niezdatność zmienionych chorobowo węzłów chłonnych, a pełną zdatność tusz.

R. Służewski